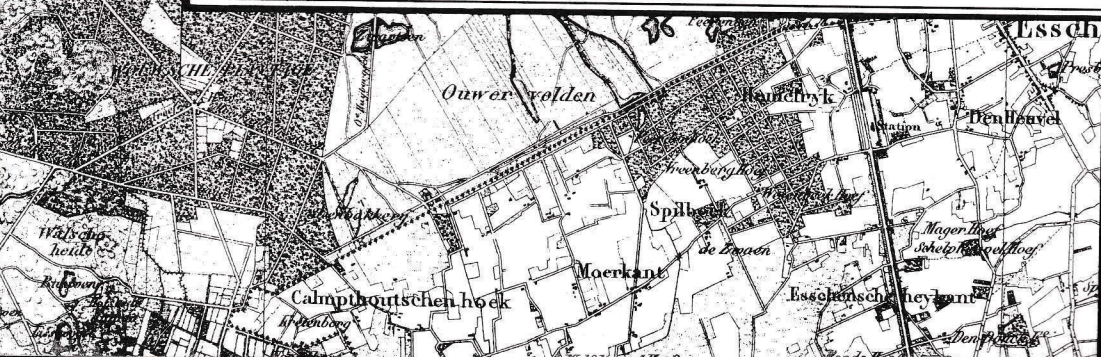

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

Wouw in de Tweede Wereldoorlog

Het vliegtuig op de Donk

In de loop van de oorlog werden ook boven de gemeente Wouw vliegtuigen neergeschoten. Riet Oomen-Vos, die toen samen met haar ouders in de Bergsestraat woonde, weet zich nog te herinneren dat op de Donk bij Wouw een vliegtuig neerkwam. In onderstaand verhaal haar eigen ervaring, aangevuld met wat technische gegevens over dit voorval.

In de herfst van 1943 werd Wouw 's middags opgeschrikt door een vreemd geluid, het leek van een vliegtuig afkomstig. Wij waren toen nog kinderen en tuurden de lucht in, maar konden niet ontdekken waar het vandaan kwam. Even later een knal. De burens en wijzelf de straat op en iedereen vroeg zich af wat het kon zijn. Tenslotte bracht een fietser het nieuws. Een bommenwerper was neergestort op "De Donk". Iedereen ging er te voet, per fiets of per step naar toe. Het was een soort ramp-toerisme in de veertiger jaren. Via de Markt, de Nieuwstraat en het Kaaike kon je gemakkelijk op "De Donk" komen.)

Daar was het! Het wrak brandde nog en je mocht er niet dichtbij komen. Het was rondom afgezet door Duitsers en politie.

Sommige omstanders zeiden dat je maar beter weg kon gaan, want de munitie aan boord kon ontploffen. Het hele ding zag er gevaarlijk uit. Overal lopen van machinegeweren. Het had een donkere kleur en de cockpit was van plastic.

Of de bemanning er nog in zat kon niemand zeggen. Er ontstond een discussie of het een Engels dan wel Amerikaans toestel was. Men was de mening toegedaan van een Engels toestel omdat het donker was. De Engelsen vlogen 's nachts. Ze vlogen met hun toestellen in de late avond heen naar Duitsland en in de vroege ochtend terug naar Engeland. Bovendien kwamen ze altijd laag over. De Amerikanen vlogen overdag, waren zilverkleurig en vlogen hoog.

Omdat het in de vroege namiddag was kon niemand hierover een juiste uitleg geven.

Aan overvliegende vliegtuigen waren de inwoners van Wouw inmiddels gewend geraakt. Overdag had je de grote logge Amerikaanse toestellen die aangevallen werden door kleine Duitse jagers. Een spectaculair gezicht. Je moest wel oppassen dat je niet door verdwaalde kogels werd geraakt. Maar iedereen stond te kijken naar de wolkjes van het geschut tussen de formatie vliegtuigen.

In de voornacht kwamen de Engelse toestellen. Die waren donkerkleurig. De Duitse zoeklichten zochten de nachtelijke hemel af om er een in de lichtbundels te krijgen. Gebeurde dat, dan werd het afweergeschut op het toestel gericht en probeerden de Duitsers het toestel neer te halen. Het geronk van de vliegtuigen op de heenroute was veel "zwaarder" dan op de terugweg, omdat ze dan inmiddels hun bommenlast kwijt waren.

Ook vond je in die tijd in de landerijen van die strookjes zilverpapier die tijdens zo'n vlucht afgeworpen werden om de radar te storen.

Die waren er in verschillende groottes. Van een centimeter tot drie centimeter breed en vijf centimeter lang. Soms was zo'n pak niet losgeraakt en vond men hele bundels. De tegenvoering was wit of zwart.

Maar 't meest in trek was 't plastic van neergestorte vliegtuigen. Hier werden ringen van gemaakt, met drie buisjes kleurstof erin, rood, wit en blauw. Het was in die tijd een erg gewild artikel. Ook hangers werden er van gemaakt met een foto van een dierbare erin. Wij noemden het mica, maar dat was het niet, het was plastic dat pas na de oorlog gemeengoed werd.

De eerste gedachte bij ons kinderen was dan ook, toen we van het neerstorten van het vliegtuig hoorden, dat we plastic zouden vinden. Mooi niet dus. We konden er alleen maar naar kijken. Een hele neus voll! Al met al maakte het toestel een overweldigende indruk op ons. Vooral de cockpit is me bijgebleven en de machinegeweerlopen die er overal uitstaken, een echt vliegend fort.

4

Jaren later heb ik van Janus Doggen, die in de Grote Spellestraat in Wouw woonde, gehoord dat de Duitsers de bemanningsleden in "De Lage Zeg" bij Zegge krijgsgevangenen hadden gemaakt. Hij heeft mij nog verschillende boerderijen genoemd waar ze zich verscholen hadden. Dit klopt dus met de lezing van de heer J. Verhagen dat ze allen op één na de ramp hebben overleefd.

Van de heer Verhagen ontving ik gedetailleerde informatie over het in Wouw neergestorte vliegtuig. Deze informatie is als bijlage bij dit artikel opgenomen.

Herkenning

Jaren later ben ik in Washington in het Air & Space Museum nog door een "Vliegend Fort" Flying Fortress gelopen. Onwillekeurig kwamen toen de gedachten terug aan de oorlogsjaren toen je als kind deze monsters in de lucht zag. Nooit kon ik toen vermoeden dat ik er in mijn leven nog eens doorheen zou lopen.

Iets anders dat ik nog weet uit de oorlogsperiode, is dat tijdens de bezettingsperiode een "in moeilijkheden gekomen" bommenwerper zijn bommenlast op de heenroute afgeworpen heeft op percelen grond tussen "Akker" en "Wouwse Statie".

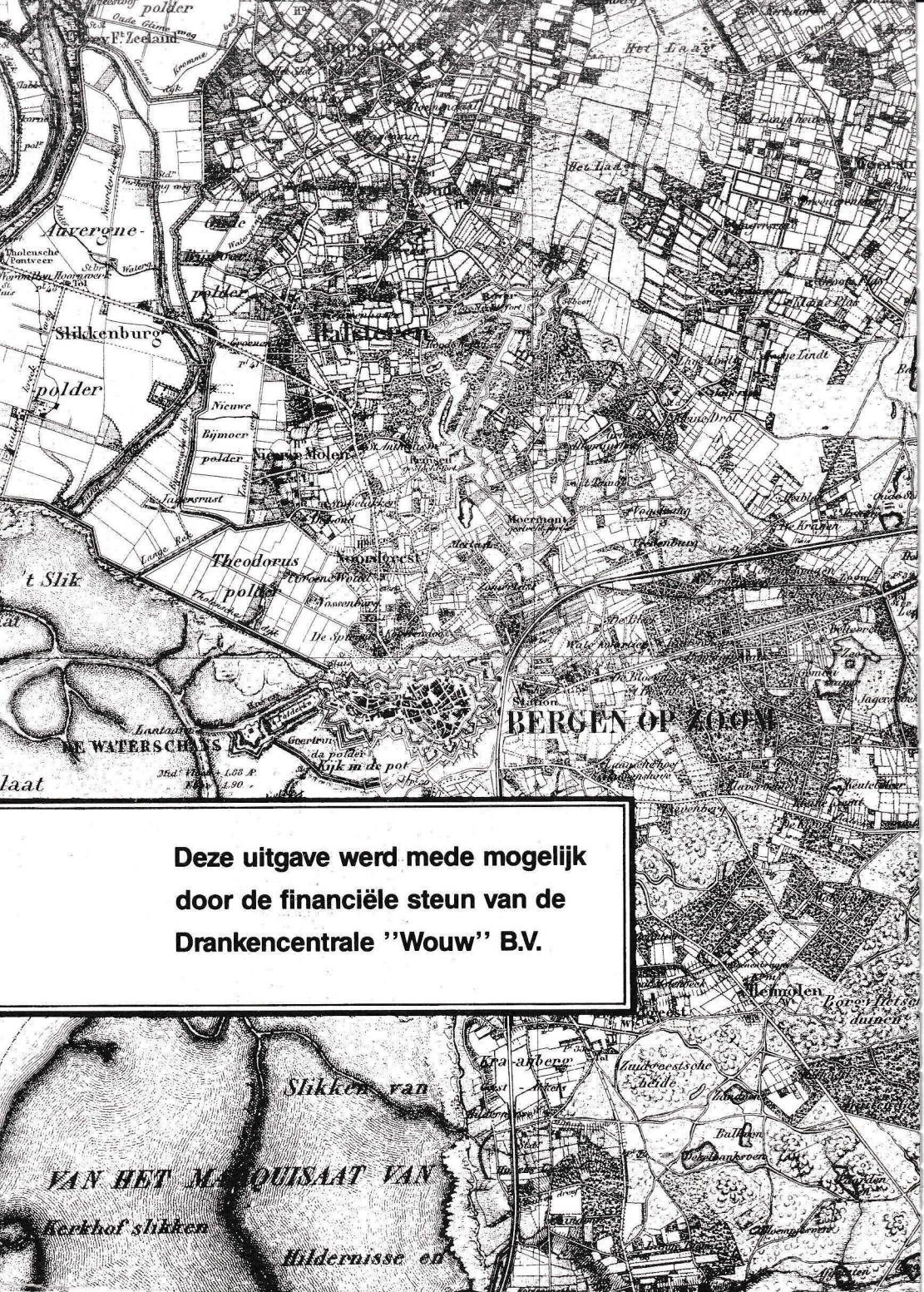
Ik kan mij hier niet zo heel veel meer van herinneren. Alleen dat we naar de bomkraters zijn gaan kijken. Misschien frist deze mededeling het geheugen op van iemand die er meer over weet.

Alphen, 4 april 1995.

Riet Oomen-Vos.

Noten:

1. Het Kaaike was een zandbaan die begon waar nu de Glymesstraat in de Nieuwstraat uitmondt en doorliep tot de boerderij van Broeren die nu aan het eind van het verharde deel van de Donkenweg staat.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.